

Додаток 2
до наказу ТОВ «Оператор ГТС України»
№169 від *"17" 10* 2019 р.

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Головний інженер
ТОВ «Оператор ГТС України»

Ю. Д. Зябченко
11 лютого 2019 р.

ПОЛОЖЕННЯ
про Комісію з контролю якості ізоляційних матеріалів
та захисних покривів на їх основі, що застосовуються на
об'єктах газотранспортної системи України

ВСТУП

Технічний стан і надійність трубопроводів значною мірою залежать від стану системи протикорозійного захисту, однією зі складових якої є ізоляційні покриви.

Відмови в роботі газопроводів з причини корозії призводять, як правило, до великих фінансових втрат, припинення транспортування газу, викидів газу в атмосферу, а іноді і загрози життю людей.

В сучасних економічних умовах надходить велика кількість пропозицій щодо застосування ізоляційних матеріалів як вітчизняного, так і іноземного виробництва, різної якості, з різними технічними характеристиками. Фахівцям виробничих підрозділів ТОВ «Оператор газотранспортної системи України» (надалі – Товариство), як основним споживачам даної продукції, важко орієнтуватись у виборі оптимальних матеріалів, особливо в умовах недостатнього обсягу об'єктивної інформації про виробників матеріалів і якості продукції.

Для ефективного застосування ізоляційних матеріалів необхідна об'єктивна інформація щодо їх технічних характеристик, відповідності вимогам нормативних документів та умовам експлуатації на об'єктах газотранспортної системи (надалі – об'єкти ГТС). Тому відбір захисних матеріалів повинен здійснюватися з того переліку матеріалів, що пройшли атестацію Комісією з контролю якості ізоляційних матеріалів та захисних покривів на їх основі на об'єктах ГТС України (надалі – Комісія) і увійшли в Реєстр ізоляційних матеріалів та захисних покривів на їх основі дозволених до застосування на об'єктах ГТС України (надалі – Реєстр).

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про Комісію (надалі - Положення) визначає порядок атестації та відбору ізоляційних матеріалів, що наносяться в атмосферних умовах, для застосування на об'єктах ГТС.

1.2. Комісія створена з метою:

1.2.1. запобігання застосування на об'єктах ГТС ізоляційних матеріалів, які за своїми характеристиками не відповідають умовам експлуатації та вимогам державних і галузевих стандартів;

1.2.2. запобігання фінансових збитків, що можуть бути викликані застосуванням ізоляційних матеріалів, які не відповідають по своїм технічним характеристикам умовам експлуатації і вимогам чинної в Україні нормативної документації;

1.2.3. створення бази даних – Реєстру ізоляційних матеріалів та захисних покривів на їх основі дозволених до застосування на об'єктах ГТС України.

1.3. У своїй діяльності Комісія керується чинним законодавством України, наказами Товариства, вимогами цього Положення.

1.4. Рішення Комісії є обов'язковими для виконання і використання в усіх виробничих підрозділах Товариства, спеціалізованими організаціями при розробці проектів, проведенні будівництва, реконструкції, модернізації, капітального ремонту об'єктів ГТС.

2. ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ

2.1. Атестація – процедура перевірки та оцінки відповідності технічних характеристик ізоляційного матеріалу та захисного покриву на його основі вимогам нормативних документів та умовам експлуатації.

2.2. Захисний покрив – штучно створений шар (сукупність шарів) ізоляційних матеріалів на поверхні металу, призначений для захисту його від корозії.

2.3. Ізоляційні матеріали – матеріали, що застосовуються при формуванні захисного покриву для захисту металу від корозії.

2.4. Технічні умови – нормативний документ, що встановлює технічні вимоги, яким має відповідати продукція.

2.5. Сертифікат відповідності – документ, що виданий для підтвердження того, що продукція, система якості, система управління якості відповідає встановленим вимогам конкретного стандарту чи іншого нормативного документу, визначеного чинним законодавством.

2.6. Організація-заявник – виробник чи постачальник продукції, який претендує на проведення Комісією атестації захисного покриву та включення її в Реєстр.

3. ЗАВДАННЯ ТА ФУНКЦІЇ КОМІСІЇ

3.1. Завдання Комісії полягає у визначенні якості та відповідності ізоляційних матеріалів та захисних покривів на їх основі, які пропонуються для захисту від корозії трубопроводів та технологічного обладнання ГТС, вимогам чинної в Україні нормативної документації, умовам експлуатації та недопущення застосування матеріалів, які не відповідають заявленим вимогам.

3.2. Комісія визначає основні інноваційні та техніко-економічні напрямки діяльності з питань впровадження ізоляційних матеріалів та захисних покривів на їх основі, технологій та обладнання з метою забезпечення надійної та довговічної експлуатації об'єктів ГТС.

3.3. Комісія відповідно до поставленого завдання здійснює такі функції:

3.3.1. розглядає заяви постачальників (виробників) продукції щодо можливості застосування ізоляційних матеріалів та захисних покривів на їх основі на об'єктах ГТС;

3.3.2. проводить експертизу наданих документів на відповідність вимогам Товариства та чинним нормативним документам;

3.3.3. організовує та проводить, обстеження технології виробництва виробника ізоляційних матеріалів;

3.3.4. організовує та проводить польові, базові або лабораторні випробування ізоляційних матеріалів та захисних покривів на їх основі на відповідність вимогам чинної в Україні нормативної документації;

3.3.5. створює та веде базу даних – Реєстр ізоляційних матеріалів та захисних покривів на їх основі дозволених до застосування на об'єктах ГТС України.

4. ПОРЯДОК СТВОРЕННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ КОМІСІЇ

4.1. Комісія є постійно діючим органом.

4.2. Склад Комісії затверджується наказом Товариства.

4.3. Комісія формується з працівників Товариства та спеціалістів інших організацій за їхньою згодою. При проведенні випробувань до роботи Комісії

БФ

можуть залучатися інші спеціалісти Товариства та незалежні експерти або консультанти.

4.4. Організаційне забезпечення роботи Комісії здійснює відділ протикорозійного захисту та діагностики управління транспортування газу Товариства.

4.5. Комісію очолює та організовує її роботу голова Комісії.

4.6. Голова Комісії:

4.6.1. здійснює керівництво роботою Комісії;

4.6.2. виносить на розгляд Комісії оперативні питання, скликає засідання Комісії;

4.6.3. затверджує протоколи Комісії та Реєстр.

4.7. Заступник голови Комісії за дорученням голови Комісії, або під час його відсутності, виконує обов'язки голови Комісії щодо організації роботи Комісії.

4.8. До обов'язків секретаря Комісії входить:

4.8.1. підготовка та організація проведення засідань та випробувань ізоляційних матеріалів та захисних покривів на їх основі;

4.8.2. оформлення та ведення протоколів, Реєстру та іншої документації;

4.8.3. забезпечення оперативного інформування членів Комісії про дати проведення атестації;

4.8.4. зберігання документації з процедур проведення атестації.

4.9. Формою роботи Комісії є засідання та участь у обстеженні виробництва, проведенні польових, базових або лабораторних випробувань.

4.10. За результатами розгляду наданих для атестації ізоляційних матеріалів та проведених випробувань Комісія приймає рішення щодо відповідності або невідповідності запропонованого ізоляційного матеріалу вимогам ДСТУ 4219, умовам нанесення та експлуатації на об'єктах ГТС.

5. ПОРЯДОК АТЕСТАЦІЇ ІЗОЛЯЦІЙНИХ МАТЕРІАЛІВ ТА ЗАХИСНИХ ПОКРИВІВ НА ЇХ ОСНОВІ

5.1. Для виконання атестації своєї продукції організація-заявник направляє на голову Комісії заявку по формі згідно з додатком 1.

5.2. До заяви надаються наступні документи в паперовому вигляді та у електронному вигляді (формат файлу *.pdf) на електронному носії:

5.2.1. технічні умови на ізоляційні матеріали;

5.2.2. інструкція з нанесення;

5.2.3. сертифікат відповідності на ізоляційний матеріал та захисний покрив на його основі, виданий українським органом з сертифікації, разом з протоколом сертифікаційних випробувань;

5.2.4. інформація про виробника продукції, разом з копією чинного сертифікату відповідності системи менеджменту якості згідно з вимогами ISO 9001;

5.2.5. карти даних небезпечного фактору (листки, паспорти безпеки, MSDS – Material safety data sheet) видані виробником матеріалу та/або його компонентів, що містять детальну інформацію стосовно безпечної використання (в тому числі за максимальної температури, що обумовлена інструкцією з нанесення), вимоги до застосування засобів індивідуального захисту;

5.2.6. перелік об'єктів, на яких застосовувався даний ізоляційний матеріал та захисний покрив на його основі.

5.3. При подачі заявки на атестацію ізоляційних матеріалів іноземного виробника (якщо відсутні технічні умови) надаються наступні документи мовою оригіналу та перекладені на українську мову в паперовому вигляді та у електронному вигляді (формат файлу *.pdf) на електронному носії:

5.3.1. технічна специфікація (паспорт) на ізоляційний матеріал;

5.3.2. інструкція з нанесення;

5.3.3. сертифікат відповідності на ізоляційний матеріал та захисний покрив на його основі, виданий українським органом з сертифікації, разом з протоколом сертифікаційних випробувань;

5.3.4. інформація про виробника продукції, разом з копією чинного сертифікату відповідності системи менеджменту якості згідно з вимогами ISO 9001;

5.3.5. карти даних небезпечного фактору (листки, паспорти безпеки, MSDS – Material safety data sheet) видані виробником матеріалу та/або його компонентів, що містять детальну інформацію стосовно безпечної використання (в тому числі за максимальної температури, що обумовлена інструкцією з нанесення), вимоги до застосування засобів індивідуального захисту;

5.3.6. перелік об'єктів, на яких застосовувався даний ізоляційний матеріал та захисний покрив на його основі.

5.4. За дорученням голови Комісії секретар Комісії направляє документацію членам Комісії.

5.5. При виявленні невідповідностей наданих документів вимогам цього Положення або чинної в Україні нормативної документації, всі зауваження членів Комісії формується секретарем Комісії у вигляді листа та направляються організації-заявнику.

5.6. Повторний розгляд документації може проводитися не раніше, ніж через 1 календарний місяць.

5.7. При відсутності зауважень до документів з боку членів Комісії проводиться обстеження технології виробництва ізоляційних матеріалів. Метою обстеження є встановлення відповідності виробництва вимогам наданої документації й підтвердження можливості виробника забезпечити стабільний і якісний випуск ізоляційного матеріалу.

5.8. Під час обстеження виробництва перевіряється наступне:

5.8.1. Документація:

- наявність нормативних документів на продукцію, яка перевіряється;
- наявність технічної (конструкторської, технологічної, експлуатаційної супровідної) документації, її відповідність вимогам НД;
- забезпеченість технічною документацією виробничих підрозділів, робочих місць;
- наявність документів системи управління якістю відповідно до вимог ISO 9001.

5.8.2. Процес виробництва:

- наявність необхідного устаткування, оснащення, інструмента, придатність їх для використання;

- відповідність устаткування, оснащення, інструменту вимогам технологічного процесу;

- стан устаткування, оснащення, інструменту;

5.8.3. Технічний контроль і випробування:

- наявність і відповідність випробувального устаткування й засобів вимірюальної техніки вимогам технологічного процесу;

- наявність контролерів і виконання ними операцій відповідно до технологічного процесу;

- контроль відповідності параметрів навколошнього середовища і продукції (влагість, температура, запиленість) вимогам технологічного процесу;

- організація вхідного контролю сировини, матеріалів;

- достатність обсягів контролю в процесі виробництва, контролю та випробувань готової продукції для підтвердження відповідності її вимогам НД (ТУ);

- дотримання правил відбору зразків (проби) і методів проведення випробувань;

- стан реєстрації результатів контролю й випробувань.

5.8.4. Вантажно-розвантажувальні роботи, транспортування, маркування, упакування, складування й зберігання продукції:

- наявність і дотримання задокументованої процедури виконання вантажно-розвантажувальних робіт, транспортування, пакування, складування й зберігання продукції;

- відповідність умов зберігання й транспортування продукції вимогам НД (ТУ);

- відповідність маркування й упакування продукції вимогам НД (ТУ).

5.8.5. За результатами обстеження виробництва складається відповідний акт за підписами членів комісії та представників виробника ізоляційних матеріалів.

5.9. При відсутності зауважень до документів та (або) до технології виробництва з боку членів Комісії спільно з організацією-заявником визначається місце та дата проведення випробувань.

5.10. Випробування ізоляційних матеріалів та захисних покривів на їх основі виконується відповідно до програми випробувань, яку розробляє відділ протикорозійного захисту та діагностики управління транспортування газу Товариства, погоджує організація-заявник та затверджує голова Комісії.

5.11. Програма випробувань повинна передбачати відображення:

5.11.1. основних параметрів, за якими будуть проводитися випробування;

5.11.2. поетапної детальної технології нанесення ізоляційного матеріалу та формування захисного покриву з обов'язковим зазначенням усіх фізико-механічних показників, що контролюються;

5.11.3. видів та обсягів випробувань;

5.11.4. методики виконання випробувань з посиланням на чинну в Україні нормативну документацію.

5.12. За результатами випробувань складається Протокол випробувань, в якому вказуються результати випробувань та надається висновок щодо відповідності або невідповідності запропонованого ізоляційного матеріалу та захисного покриву на його основі вимогам ДСТУ 4219, умовам нанесення та експлуатації на об'єктах ГТС.

5.13. Один екземпляр протоколу залишається на зберіганні у секретаря Комісії, а другий передається організації-заявнику.

5.14. У разі відповідності запропонованого ізоляційного матеріалу та захисного покриву на його основі вимогам ДСТУ 4219, умовам нанесення та експлуатації на об'єктах ГТС, внесення в Реєстр (додаток 2) проводиться не пізніше 10 робочих днів з дня затвердження Протоколу випробувань.

5.15. Інформація про зміни і доповнення в Реєстрі направляється в підрозділи Товариства. Актуальний Реєстр публікується на офіційному сайті Товариства.

5.16. У разі невідповідності запропонованого ізоляційного матеріалу та захисного покриву на його основі вимогам ДСТУ 4219, умовам нанесення та експлуатації на об'єктах ГТС, які визначені за результатами випробувань, повторні випробування проводяться згідно порядку атестації, викладеному в п. 5 даного положення не раніше, ніж через 3 календарні місяці.

6. ПРАВА КОМІСІЙ

6.1. Комісія в межах своєї компетенції має право:

- 6.1.1. надавати пропозиції та рекомендації щодо застосування ізоляційних матеріалів та захисних покривів на їх основі на об'єктах ГТС;
- 6.1.2. вилучати з Реєстру ізоляційні матеріали та захисні покриви на їх основі у випадку виявлення фактів невідповідності продукції встановленим вимогам та (або) наявності обґрунтованих reklамацій ремонтно-будівельних та експлуатаційних організацій (рішення щодо вилучення з Реєстру приймається головою комісії за поданням членів комісії, оформлюється відповідним протоколом);
- 6.1.3. контролювати якість нанесення ізоляційних матеріалів та захисних покривів на їх основі під час будівництва, реконструкції, капітального ремонту об'єктів ГТС;
- 6.1.4. зупиняти ізоляційні роботи, що виконуються з порушенням рішень Комісії, вимог чинних нормативних документів та технології нанесення;
- 6.1.5. надавати консультації при проведенні процедур закупівель, що стосуються ізоляційних матеріалів і обладнання для його нанесення.

7. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

7.1. Голова, Заступник Голови, секретарі та члени Комісії несуть відповідальність за роботу Комісії відповідно до вимог даного Положення, з дотриманням вимог чинного законодавства.

Начальник відділу протикорозійного
захисту та діагностики

А. Ю. Біличенко

Додаток 1
до Положення

на бланку організації

Голові комісії з контролю якості
ізоляційних матеріалів та захисних
покривів на їх основі

П.І.Б.

ЗАЯВА

Прошу провести атестацію ізоляційного матеріалу
та захисного покриву
на його основі з метою включення його в Реєстр ізоляційних матеріалів та
захисних покривів на їх основі дозволених до застосування на об'єктах ГТС
України.

Додатки: згідно з Положенням

Керівник підприємства

підпис

П.І.Б.

Додаток 2
до Положення

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова комісії з контролю якості
ізоляційних матеріалів та захисних
покривів на їх основі

П.І.Б.

РЕЄСТР

ізоляційних матеріалів та захисних покривів на їх основі
дозволених до застосування на об'єктах ГТС України

№ п/п	Назва ізоляційного матеріалу, захисного покриву	Виробник, країна	Тип, конструкція	Підстава для включення в реєстр (ТУ, сертифікат, протокол засідання Комісії)	Умови застосування, клас покриття згідно ДСТУ 4219-2003	Вимоги до підготовки поверхні за ДСТУ ISO 8501	Способи та температурний діапазон нанесення

Посада

nідомис

П.І.Б.

